

1 Wpływ Covid-19 na postępowanie cywilne

1.1 Terminy w postępowaniu cywilnym

Począwszy od 16 marca 2020 r. zawieszono bieg wszystkich terminów ustawowych i sądowych, w tym terminów przedawnienia w sprawach cywilnych i wszelkich terminów zawitych. Wznowienie biegu terminów nastąpi po upływie siedmiu dni od dnia uchylecia zarządzenia w sprawie zamknięcia sądów. Ponadto bieg wszystkich terminów ustawowych obowiązujących notariuszy również zawieszono na czas zamknięcia sądów. Zawieszenie biegu terminów dla notariuszy pozostaje w mocy przez dwadzieścia dni od dnia uchylecia zarządzenia w sprawie zamknięcia sądów.

Wprowadzone 16 marca 2020 r. wstrzymanie biegu terminów na dokonanie sprzedaży przewidzianej w zarejestrowanej umowie przyrzeczenia sprzedaży zniesiono 22 maja 2020 r. Podjęto decyzję o wstrzymaniu biegu terminów w odniesieniu do umów przyrzeczenia sprzedaży na dwadzieścia dni począwszy od 22 maja 2020 r., przy czym po upływie tego okresu pozostała część wstrzymanego terminu wznowi bieg.

W dniu 5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. W związku z tym wznowiono bieg wszystkich terminów ustawowych i sądowych, w tym terminów przedawnienia w sprawach cywilnych i wszelkich terminów zawitych. W dniu 5 czerwca 2020 r. weszły w życie następujące krótkotrwałe zawieszenia biegu terminów mające na celu ochronę praw uczestników postępowań: (i) dwudziestodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych dla tych trybunałów, rad, komisji, komitetów i innych podmiotów, które mają siedzibę poza budynkami sądów oraz (ii) siedmiodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych dla sądów, trybunałów, rad, komisji, komitetów i innych podmiotów, które mają siedzibę w budynkach sądów.

1.2 Organizacja wymiaru sprawiedliwości i sądownictwo

Począwszy od 16 marca sądy i rejestry są zamknięte – dotyczy to sądów wyższej i niższej instancji oraz sądów apelacyjnych; wszelkich trybunałów ustanowionych z mocy prawa, które mają siedzibę w budynku, w którym mieszczą się sądy; a także wszelkich rad, komisji, komitetów lub innych podmiotów mających swoją siedzibę w tym samym budynku, w którym mieszczą się sądy, i przed którymi toczą się jakiegokolwiek postępowania.

Mimo to sądy zachowały możliwość przeprowadzenia rozpraw w sprawach pilnych lub w sprawach, których rozpoznanie leży w ich opinii w interesie publicznym. W takim przypadku obowiązują jednak oczywiście wszelkie przyjęte przez sąd szczególne ustalenia dotyczące ochrony przeciwko rozprzestrzenianiu się wirusa.

W dniu 4 maja 2020 r. otwarto sekretariaty wszystkich sądów – można składać w nich wszelkiego rodzaju pisma sądowe (nie tylko w sprawach pilnych i sprawach leżących w interesie publicznym).

Ze skutkiem od 5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. W związku z tym wszystkie sądy zostały ponownie otwarte, w tym sądy pierwszej i drugiej instancji, sądy apelacyjne, niezależnie od ich właściwości miejscowej lub rzeczowej, wszystkie trybunały ustanowione na mocy ustawy oraz wszelkie rady, komisje, komitety i inne podmioty, przed którymi toczą się jakiegokolwiek postępowania, które podlegają terminom ustawowym lub sądowym na zgłoszenie wszelkich roszczeń, wniesienie odpowiedzi na pozew lub dokonanie innych czynności.

1.3 Współpraca sądowa UE

Transgraniczna współpraca sądowa była kontynuowana na standardowych warunkach – oczywiście w stopniu, w jakim jest to możliwe w obecnych okolicznościach, w szczególności biorąc pod uwagę zmniejszenie aktywności sądów i ograniczenia w zakresie odbywania podróży międzynarodowych.

2 Środki dotyczące upadłości, które przyjęto lub planuje się przyjąć w państwach członkowskich od wybuchu pandemii

2.1 Istotne środki dotyczące upadłości i powiązane środki mające wpływ na wykonanie umów

2.1.1 Zawieszenie postępowania upadłościowego

2.1.1.1 Zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (przez dłużników)

Sądy na Malcie zamknęto 16 marca 2020 r. i od tej pory rozpoznaje się tylko sprawy pilne, które sąd uznał za leżące z interesie publicznym. Takie rozwiązanie zapobiegło sytuacji, do której nieuchronnie by doszło, polegającej na wytaczaniu powództwa przeciwko dyrektorom przedsiębiorstw w związku z niektórymi czynami (niewłaściwe zarządzanie), jeżeli ci ostatni nie złożyli wniosku o ogłoszenie upadłości.

5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. Wszystkie sądy zostały ponownie otwarte.

Tym samym wznowiono bieg wszystkich terminów ustawowych i sądowych, w tym terminów przedawnienia w sprawach cywilnych i wszelkich terminów zawitych. Aby zapewnić należytą ochronę praw użytkowników sądów, 5 czerwca 2020 r. w życie weszło zawieszenie biegu terminów na krótki okres: (i) dwudziestodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych w przypadku trybunałów, rad, komisji, komitetów lub podmiotów niemających swojej siedziby w gmachu, w którym mieszczą się sądy, oraz (ii) siedmiodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych w przypadku sądu lub innego trybunału, rady, komisji, komitetu lub innego podmiotu mających swoją siedzibę w gmachu, w którym mieszczą się sądy.

Ustawą XXXI z 2020 r. zmieniono ustawę o spółkach (rozdział 386 Zbioru praw Malty), aby przyznać właściwemu ministrowi nowe uprawnienia do tymczasowego zawieszenia spoczywającego na dyrektorach obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości na okres, który zostanie uznany za konieczny.

15 września 2020 r. opublikowano obwieszczenie nr 373 z 2020 r. o przepisach wykonawczych do ustawy o spółkach dotyczących zawieszenia obowiązku złożenia wniosku o rozwiązanie i likwidację spółki, zatytułowane „Companies Act (Suspension of Filing for Dissolution and Winding Up) Regulations”. We wspomnianym obwieszczeniu przewidziano zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz zawieszenie toczących się postępowań. Obydwa te środki obowiązują z mocą wsteczną od 16 marca 2020 r. Zawieszenie obejmuje postępowania dotyczące niewłaściwego zarządzania wszczynane przeciwko dyrektorom w związku z niedopełnieniem obowiązku likwidacji spółki lub dotyczące zaciągnięcia długów w dobrej wierze w sytuacji zagrożenia niewypłacalnością. Wspomniane zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i zawieszenie postępowań pozostaną w mocy na czas nieokreślony oraz przez okres 40 dni od dnia ich uchylecia przez ministra właściwego do spraw gospodarczych.

Niezależnie od powyższych zawieszeń sąd może w dalszym ciągu zezwolić na wszczęcie lub kontynuowanie postępowania, jeżeli przedstawiono dowód *prima facie* świadczący o tym, że niewypłacalność nastąpiła przed 16 marca 2020 r.

W obwieszczeniu przewidziano również wprowadzenie systemu uznawania z mocą wsteczną dnia, w którym obligatariusz, wierzyciel lub wierzyciele złożą wniosek o rozwiązanie spółki, gdyby nie zakaz wynikający z zawieszenia prawa do złożenia takiego wniosku, za dzień rozwiązania spółki. System ten będzie obowiązywał w odniesieniu do wniosków o likwidację złożonych w ciągu 6 miesięcy od dnia zniesienia zawieszenia.

2.1.1.2 Ochrona dłużników przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości przez wierzycieli

Zamknięcie sądów skutkowało automatycznym zawieszeniem przysługującego wierzycielom prawa do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika. 5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. Wszystkie sądy zostały ponownie otwarte.

Ustawą XXXI z 2020 r. zmieniono ustawę o spółkach (rozdział 386 Zbioru praw Malty), aby przyznać właściwemu ministrowi nowe uprawnienia do tymczasowego zawieszenia przysługującego wierzycielom prawa do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika na okres, który zostanie uznany za konieczny.

15 września 2020 r. opublikowano obwieszczenie nr 373 z 2020 r. o przepisach wykonawczych do ustawy o spółkach dotyczących zawieszenia obowiązku złożenia wniosku o rozwiązanie i likwidację spółki, zatytułowane „Companies Act (Suspension of Filing for Dissolution and Winding Up) Regulations”. W obwieszczeniu uchylono przyznane wierzycielom prawo do złożenia wniosku o rozwiązanie spółki dłużnika z uwagi na jej niewypłacalność. Ponadto postępowania upadłościowe wszczęte w dniu 16 marca 2020 r. lub po tym dniu zostaną zawieszane. Sąd może jednak rozpoznać sprawę, jeżeli przedstawiono dowód *prima facie* potwierdzający, że niewypłacalność nastąpiła przed 16 marca 2020 r.

Zawieszeniu ulegają również postępowania dotyczące niewłaściwego zarządzania (niewiążącego się ze stosowaniem nieuczciwych praktyk handlowych) prowadzone przeciwko dyrektorom w związku z niedopełnieniem obowiązku likwidacji spółki. Wspomniane zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i zawieszenie postępowań pozostaną w mocy na czas nieokreślony oraz przez okres 40 dni od dnia ich uchylenia przez ministra właściwego do spraw gospodarczych.

2.1.2 Zawieszenie prawa do dochodzenia wierzytelności i zawieszenie prawa do odstąpienia od umowy

2.1.2.1 Ogólne/szczególne przypadki zawieszenia prawa do dochodzenia roszczeń / dochodzenia niektórych rodzajów roszczeń

Podobnie jak w pozostałych przypadkach zamknięcie sądów skutkowało automatycznym zawieszeniem postępowań egzekucyjnych wszczynanych na wniosek wierzycieli. Ponadto rząd wydał rozporządzenie przewidujące zawieszenie na okres 6 miesięcy instrumentów kredytowych przyznanych przez posiadające zezwolenie instytucje kredytowe lub finansowe i obejmujących zaliczkę, kredyt w rachunku bieżącym lub kredyt lub wszelkie inne linie kredytowe, m.in. dyskonto weksli trasowanych i własnych, gwarancje, zabezpieczenia, akcepty oraz indos weksli, jednak z wyłączeniem kart kredytowych.

2.1.2.2 Zawieszenie prawa do odstąpienia od umowy (umowy ramowe/szczególne)

W konsekwencji zamknięcia sądów i, tym samym, zawieszenia prawa dłużników do wykonywania umów, rząd wydał rozporządzenie przewidujące tymczasowe zawieszenie – do odwołania – wszelkich terminów ustawowych i sądowych, o których mowa we wszelkich umowach, w tym wszelkich terminów na wykonanie zobowiązań umownych. Powyższe obejmuje między innymi bieg wszystkich obowiązujących notariusza terminów ustawowych dotyczących rejestracji aktów notarialnych, testamentów, czynności lub dokumentów sporządzonych z zachowaniem zwykłej formy pisemnej (*skrittura privata*); bieg wszelkich terminów, w których notariusz ma wynikający z obowiązujących przepisów prawa obowiązek odprowadzenia pobranego przez niego w ramach wykonywania zawodu podatku od czynności cywilnoprawnych; bieg wszelkich terminów związanych z korzyściami, bodźcami i zwolnieniami podatkowymi; bieg wszelkich terminów, w których notariusz ma obowiązek przekazania jakichkolwiek informacji lub dokumentów wszelkim organom, w tym organom regulacyjnym, dotyczących odnośnej czynności notarialnej; bieg terminów dotyczących wykonania wszelkich zobowiązań wynikających z wszelkich aktów notarialnych lub dokumentów sporządzonych z zachowaniem zwykłej formy pisemnej, w tym z umowy przedwstępnej sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego oraz bieg terminów dotyczących wygaśnięcia wszelkich umów przedwstępnych sprzedaży sporządzonych w formie aktu notarialnego.

5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. Wszystkie sądy zostały ponownie otwarte.

Tym samym wznowiono bieg wszystkich terminów ustawowych i sądowych, w tym terminów przedawnienia w sprawach cywilnych i wszelkich terminów zawitych. Aby zapewnić należytą ochronę praw użytkowników sądów, 5 czerwca 2020 r. w życie weszło zawieszenie biegu terminów na krótki okres: (i) dwudziestodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych w przypadku trybunałów, rad, komisji, komitetów lub podmiotów niemających swojej siedziby w gmachu, w którym mieszczą się sądy, oraz (ii) siedmiodniowe zawieszenie biegu terminów ustawowych i sądowych w przypadku sądu lub innego trybunału, rady, komisji, komitetu lub innego podmiotu mającego swoją siedzibę w gmachu, w którym mieszczą się sądy.

2.2 Zawieszenie pracy sądów cywilnych, w tym sądów upadłościowych, oraz zawieszenie postępowań

Z dniem 16 marca 2020 r. zamknięto sądy wraz z odpowiednimi sekretariatami. Mimo to sądy zachowały możliwość przeprowadzenia rozpraw w sprawach pilnych lub w sprawach, których rozpoznanie leży w ich opinii w interesie publicznym. W konsekwencji zawieszono bieg wszystkich terminów ustawowych i sądowych, w tym terminów przedawnienia i wszelkich terminów zawitych. Wznowienie biegu terminów nastąpi po upływie siedmiu dni od dnia uchylenia zarządzenia w sprawie zamknięcia sądów. Takie środki działają same w sobie jak automatyczne moratorium lub zawieszenie postępowań egzekucyjnych oraz postępowań upadłościowych w stosunku do przedsiębiorstw, a także niezwłocznego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez dyrektorów.

5 czerwca 2020 r. uchylono zarządzenie w sprawie zamknięcia sądów z 2020 r. Wszystkie sądy zostały ponownie otwarte i postępowania sądowe odbywają się w zwykłym trybie.

Ustawą XXXI z 2020 r. zmieniono ustawę o spółkach (rozdział 386 Zbioru praw Malty), aby przyznać właściwemu ministrowi nowe uprawnienia do zawieszenia prawa do składania wniosków o likwidację oraz do wstrzymania biegu wszelkich terminów na zwołanie zgromadzeń wspólników, zwyczajnych lub nadzwyczajnych, a także na zwołanie wirtualnego dorocznego walnego zgromadzenia wspólników oraz innych wirtualnych zgromadzeń.

15 września 2020 r. opublikowano obwieszczenie nr 373 z 2020 r. o przepisach wykonawczych do ustawy o spółkach dotyczących zawieszenia obowiązku złożenia wniosku o rozwiązanie i likwidację spółki, zatytułowane „Companies Act (Suspension of Filing for Dissolution and Winding Up) Regulations”. We wspomnianym obwieszczeniu przewidziano zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz zawieszenie toczących się postępowań z mocą wsteczną od 16 marca 2020 r. Zawieszenie obejmuje postępowania dotyczące niewłaściwego zarządzania wszczynane przeciwko dyrektorom w związku z niedopełnieniem obowiązku likwidacji spółki. Wspomniane zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i zawieszenie postępowań pozostaną w mocy na czas nieokreślony oraz przez okres 40 dni od dnia ich uchylenia przez ministra właściwego do spraw gospodarczych. Niezależnie od powyższych zawieszonych sąd może w dalszym ciągu zezwolić na wszczęcie lub kontynuowanie postępowania, jeżeli przedstawiono dowód *prima facie* świadczący o tym, że niewypłacalność nastąpiła przed 16 marca 2020 r.

2.3 Inne środki dotyczące upadłości (np. związane z postępowaniami o stwierdzenie bezskuteczności czynności, planami restrukturyzacyjnymi, nieformalnymi porozumieniami)

Jeżeli chodzi o restrukturyzację i upadłości, rząd nadal bada aktualną sytuację oraz jej wpływ na przedsiębiorstwa.

12 maja 2020 r. opublikowano obwieszczenie nr 192 z 2020 r. o przepisach wykonawczych do ustawy o spółkach dotyczących funduszu restrukturyzacji spółek, zatytułowane „Companies Act (Company Reconstructions Fund) Regulations 2020”, w celu uzupełnienia postępowania służącego przywróceniu rentowności spółki przewidzianego w art. 329B ustawy o spółkach (rozdział 386 Zbioru praw Malty). W obwieszczeniu ustanowiono wspomniany fundusz (fundusz na rzecz przywracania rentowności spółek), który ma ułatwić postępowanie służące przywróceniu rentowności spółki, oraz uregulowano kwestie związane z zarządzaniem tym funduszem i jego funkcjonowaniem.

2.4 Powiązane środki inne niż dotyczące upadłości (odroczenie płatności, kredyty bankowe, zabezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, pomoc dla przedsiębiorców)

Dotychczas rząd wprowadził trzy pakiety dotyczące pomocy finansowej, której wysokość oblicza się w odniesieniu do poszczególnych miesięcy, mające na celu utrzymanie płynności przedsiębiorstw oraz udzielenie wsparcia finansowego wielu sektorom. Poza wprowadzeniem możliwości odroczenia podatku rząd dodatkowo objął pożyczki uprzywilejowane gwarancjami Skarbu Państwa oraz zapewnił bezpośrednie dofinansowania mające na celu utrzymanie przedsiębiorstw, które będą mogły wznowić działalność w pełnym zakresie po odmrożeniu gospodarki. Ponadto wprowadzono również szereg środków natury socjalnej, w tym dofinansowanie wynagrodzeń. Powyższe środki przyjęto w celu uniknięcia upadłości, utrzymania rentowności przedsiębiorstw, ochrony miejsc pracy oraz ograniczenia w maksymalnym stopniu liczby kredytów zagrożonych.

Ściślej mówiąc, rząd wydał rozporządzenie w sprawie zawieszenia na okres 6 miesięcy instrumentów kredytowych przyznanych przez posiadające zezwolenie instytucje kredytowe lub finansowe i obejmujących zaliczkę, kredyt w rachunku bieżącym lub kredyt lub wszelkie inne linie kredytowe, m.in. dyskonto weksli trasowanych i własnych, gwarancje, zabezpieczenia, akcepty oraz indos weksli, jednak z wyłączeniem kart kredytowych.

Ostatnia aktualizacja: 26/10/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.